

Sygn. akt I C 1882/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Płocku I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Bilkiewicz

Ławnicy: -----

Protokolant: sekretarz sądowy Izabela Sztupecka

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2013r. w Płocku

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko R. S.

o zapłatę

orzeka:

1. postępowanie umarza, co do kwoty 27.072,13zł (dwadzieścia siedem tysięcy siedemdziesiąt dwa złote trzynaście groszy);
2. zasądza od pozwanej R. S. na rzecz powoda J. S. kwotę 27.978,11zł (dwadzieścia siedem tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt osiem złotych jedenaście groszy) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 grudnia 2011r. do dnia zapłaty;
3. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
4. przyznaje na rzecz świadka A. S. kwotę 30zł (trzydzieści złotych), którą wypłacić ze Skarbu Państwa – Kasa Sądu Okręgowego w Płocku; tytułem kosztów stawiennictwa na rozprawie w dniu 2 października 2013r. w sprawie sygn. akt I C 1882/11;
5. zasądza od pozwanej R. S. na rzecz powoda J. S. kwotę 1.299,10zł (jeden tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt dziewięć złotych dziesięć groszy) tytułem kosztów procesu;
6. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Kasa Sądu Okręgowego w Płocku z roszczenia zasądzonego na rzecz powoda J. S. kwotę 1.000zł (jeden tysiąc złotych) tytułem zwrotu wydatków;
7. nakazuje pobrać od pozwanej R. S. na rzecz Skarbu Państwa – Kasa Sądu Okręgowego w Płocku kwotę 366zł (trzysta sześćdziesiąt sześć złotych) tytułem zwrotu wydatków.

Sygn. akt I C 1882/11

UZASADNIENIE

Powód J. S. wystąpił przeciwko R. S. o zapłatę kwoty 127.248,29zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty; uznanie powoda za współwłaściciela w 50% mieszkania położonego w S. przy ul. (...)nr 10. W uzasadnieniu wskazał, iż z pozwaną pozostawał w faktycznym związku od wiosny 2002r. do lipca 2009r. W okresie konkubinatu, działając w dobrej wierze, poczynił korzyści majątkowe na rzecz pozwanej. Przekazanie wartości

majątkowych nie było prawnie uregulowane. Pozwana wzbogaciła się jego kosztem, gdyż przyjęła w nieuczciwy sposób, łącznie kwotę 127.248,29zł; w tym:

-35.000zł pochodząca z rozliczenia z byłą żoną, a uzyskaną ze sprzedaży ich wspólnego mieszkania przy ul. (...) w S., przeznaczoną na remont mieszkania w S. przy ul. (...), będącego obecnie własnością pozwanej;

-21.998,29zł z tytułu odszkodowania uzyskanego przez powoda z (...) S.A;

-12.000zł z tytułu odszkodowania uzyskanego przez powoda z T. A.;

-17.500zł stanowiącą spłatę zadłużenia lokalu przy ul. (...) przez poprzednich lokatorów;

-25.000zł przeznaczoną przez powoda na wyposażenie mieszkania przy ul. (...);

-15.750zł stanowiącej połowę wartości samochodu T., sprzedanego przez pozwaną (pozew k.2-5, uzupełnienie k.44).

Zarządzeniem z dnia 3.11.2011r. dokonano zwrotu pozwu w zakresie żądania uznania powoda za współwłaściciela lokalu (zarządzenie k.51).

Pozwana R. S. – w odpowiedzi na pozew – wniosła o oddalenie powództwa w całości. Przyznała, iż strony pozostawały w konkubinacie w okresie od 2002r. do 2009r. Wskazała, iż roszczenia o zapłatę są bezpodstawne. Powód nie partycypował w zakupie lokalu przy ul. (...). Nie przeprowadzał, ani nie współfinansował żadnych remontów w mieszkaniu pozwanej. Nie płacił rachunków za czynsz i media. Operacje wykonywane przez pozwaną na rachunku powoda w (...) Banku S.A. odbywały się za wiedzą oraz pozwoleniem powoda. Bezpodstawne jest roszczenie powoda o zwrot kwoty uzyskanej ze sprzedaży samochodu osobowego marki T.. (...) było współwłasnością stron i wspólnie zostało sprzedane. W czasie trwania konkubinatu strony prowadziły wspólnie działalność gospodarczą, która była zarejestrowana na powoda, gdyż był on rencistą (odpowiedź na pozew k.56-57).

Powód – w piśmie z dnia 6.03.2012r. – cofnął częściowo pozew, tj. w zakresie kwoty 27.072,13zł. Wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 100.176,16zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazał, iż:

-kwotę 10.596,17zł wpłacił w dniu 7.05.2004r. tytułem spłaty zadłużenia, w związku z nabyciem przez pozwaną lokalu przy ul. (...);

-kwotę 4.403,83zł wpłacił tytułem dalszej spłaty zadłużenia, w związku z nabyciem przez pozwaną lokalu przy ul. (...);

-kwotę 3.126,16zł wpłacił tytułem nabycia przez pozwaną odrębnej własności powyższego lokalu;

-sfinansował remont powyższego lokalu płacąc:

a) 35.000zł W. M.;

b) 1.200zł A. F. (1), za rekonstrukcję balkonu i położenie terakoty;

c) 2000zł za prace A. W. i 3.100zł za zakup drzwi wejściowych i kabiny prysznicowej;

-kwotę 25.000zł za zakup sprzętu użytku domowego;

-kwotę 15.750zł tytułem połowy ceny sprzedaży samochodu marki T. (...) nr rej. (...), dokonanej w maju 2009r. na rzecz F. D. (pismo k.80-82v).

Na rozprawie w dniu 7.05.2012r.:

- pełnomocnik powoda – domagał się zapłaty kwoty 100.176,16zł (protokół k.97);

- pozwana wyraziła zgodę na cofnięcie powództwa w zakresie kwoty 27.072,13zł; w pozostałym zakresie wniosła o oddalenie powództwa (protokół rozprawy k.97). Swoje stanowisko podtrzymała w piśmie z dnia 20.03.2012r. (pismo k.105-107).

Pełnomocnik powoda – w piśmie z dnia 10.04.2012r. wyjaśnił, iż pomoc pozwanej w prowadzeniu działalności gospodarczej powoda polegała wyłącznie na porządkowaniu faktur i zawożeniu ich do księgowej. Sporadycznie zdarzały się sytuacje, gdy pozwana przychodziła do sklepu, głównie po pieniądze. Podtrzymał dotychczasowe stanowisko (pismo k.138-139v).

Na rozprawach w dniu 13.04.2012r., 25.05.2012r., 10.07.2013r., 2.10.2013r.:

- pełnomocnik powoda – poparł powództwo (protokół k.154, 265,427,436);

- pozwana – podtrzymała dotychczasowe stanowisko domagając się oddalenia powództwa (protokół k.154,265,427,436).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25.10.2000r. pozwana kupiła kuchenkę mikrofalową Microwave Oven (kopia karty gwarancyjnej k.124,233) oraz kuchnię gazowo-elektryczną (kopia karty gwarancyjnej k.125,232), odkurzacz i ogrzewacz – za łączną kwotę 2.894zł (kopia umowy k.231).

W dniu 14 listopada 2000r. pozwana zawarła umowę karty kredytowej (...) Bankiem (...) S.A.w W.wydania karty kredytowej (...)z limitem kredytu do kwoty 3.400zł (kopia pisma k.214, kopia umowy k.215-215v, zeznania powódki k.98).

W dniu 31 sierpnia 2001r. pozwana kupiła lodówkę Whirlpool za kwotę 1.479zł (kopia karty gwarancyjnej k.230-231v).

Od wiosny 2002r. do lipca 2009r. J. S.i R. S.(obecnie N. S.) pozostawali w nieformalnym związku (zeznania pozwanej k.98v).

Początkowo strony zamieszkały w lokalu przysługującym pozwanej, położonym w S. przy ul. (...)(zeznania pozwanej k.98).

W okresie pomiędzy majem a czerwcem 2002r. strony rozpoczęły wspólne prowadzenie działalności gospodarczej – sklepu z odzieżą i artykułami dziecięcymi. Przy czym, działalność ta formalnie była zarejestrowana na powoda, z uwagi na niższe koszty jej prowadzenia przez powoda-rencistę (zeznania pozwanej k.98v, zeznania świadka J. S. (1)k.267). Wybór rodzaju prowadzonej działalności wynikał z doświadczenia zawodowego pozwanej, które nabyła podczas pracy w sklepie z artykułami dziecięcymi (zeznania pozwanej k.98v, zeznania świadków: J. S. (1)k.267-267v, A. S.k.436v-437v). Strony dzieliły się obowiązkami związanymi z prowadzeniem sklepu, zakupem towarów, przygotowaniem towarów, porządkowaniem faktur (zeznania świadków: K. P.k.159v, E. P.k.160, J. S. (1)k.266v-267v, A. S.k.436v-437v). Zakres ich zaangażowania był porównywalny (zeznania świadka J. S. (1)k.267). Pozwana nie była formalnie zatrudniona oraz nie miała określonego stałego wynagrodzenia (zeznania pozwanej k.98v). Powód, pomimo uzyskiwania dochodów z działalności, wykazywał, że przynosi ona straty (zeznania pozwanej k.98v).

Dochody uzyskiwane z działalności gospodarczej strony przeznaczały na zakup towarów oraz własne potrzeby wynikające z prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego. Ponadto, z tych dochodów strony wspólnie dokonywały zakupów artykułów AGD, mebli, wymienianych kolejno samochodów (zeznania świadków: J. S. (1)k.267-267v, A. S.k.436v-437v). Przy czym, rachunki za zakup mebli i sprzętu AGD oraz karty gwarancyjne były wystawiane na pozwaną, gdyż faktycznie to ona dokonywała wyboru kupowanych artykułów i zajmowała się ich zakupem (A. S.k.436v-437v).

W okresie trwania konkubinat, tj. do lipca 2009r., z dochodów uzyskiwanych z prowadzonej działalności gospodarczej, strony przeprowadzały remonty mieszkania pozwanej (zeznania pozwanej k.98). Czynnościami związanymi z remontami, tj. zatrudnianiem osób wykonujących remonty, zakupem części niezbędnych materiałów, płaceniem wykonawcom, zajmował się powód (zeznania świadka A. F. (2) k.157-157v, W. M. k.158,159, A. W. k.160-160v).

W czasie trwania konkubinat zostały zakupione: 3 komplety mebli pokojowych, 2 komplety mebli kuchennych, 2 telewizory, sprzęt muzyczny, sprzęt AGD, pralka, wyposażenie kuchni, wyposażenie łazienki (niesporne; pkt. III k.82, zeznania pozwanej k.98v, zeznania powoda k.155, A. S. k.436v-437v). Ponadto, kolejne samochody (zeznania pozwanej k.98v-99).

Poza dochodami z prowadzonej działalności gospodarczej, powód otrzymywał także świadczenia rentowe (niesporne). Natomiast pozwana nie miała żadnych oficjalnych dochodów. Otrzymywała jedynie alimenty na dwoje dzieci w łącznej wysokości 800zł miesięcznie oraz dodatkowe świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne (zeznania pozwanej k.98). Z tego tytułu, w okresie od lipca 2002r. do maja 2003r. dzieci pozwanej A. S. i K. S. otrzymywały zasiłek rodzinny w kwocie po 42,50zł miesięcznie (kopia decyzji i przekazów k.218). Ponadto, A. S., w okresie od 1 lipca 2002r. do 31 maja 2005r., otrzymywała zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 136,64zł miesięcznie (kopia decyzji k.219). A. S. jest bowiem od urodzenia sobą niepełnosprawną w stopniu lekkim (kopia orzeczenia k.295). Od 1 maja 2004r. do 21 maja 2005r. A. S. otrzymywała świadczenie pielęgnacyjne w wysokości 420zł miesięcznie (kopia decyzji k.130). Nadto, od 1 września 2005r. do 31 sierpnia 2008r. zasiłek rodzinny w kwocie 43zł, dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wysokości 70zł miesięcznie oraz we wrześniu 2005r. dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego w wysokości 90zł. Syn pozwanej K. S. w okresie od 1 września 2005r. do 31 sierpnia 2008r. otrzymywał zasiłek rodzinny w kwocie 43zł (kopia decyzji k.131). Dzieci pozwanej uzyskiwały także alimenty od ojca M. S. w kwocie łącznej 800zł miesięcznie (historia rachunku k.180-180v).

W dniu 15.10.2003r. pozwana kupiła zestaw kuchenny Ola za kwotę 1.170zł (faktura k.116).

W dniu 10.11.2003r. powód otrzymał kwotę 29.000zł tytułem sprzedaży przysługującego mu udziału do lokalu położonym w S. przy ul. (...) (kopia aktu notarialnego k.27-28; 85-88).

W dniu 30 stycznia 2004r. pozwana uzyskała kwotę 5.493,97zł tytułem likwidacji księżeczki mieszkaniowej (...) nr (...) - (...) z tytułu nabycia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu (pismo k.108).

W dniu 2 lutego 2004r. pozwana uzyskała kwotę 2.306,61zł tytułem likwidacji księżeczki mieszkaniowej (...) nr (...) - (...) z tytułu nabycia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu (pismo k.108).

Na początku 2004r. pozwana podjęła decyzję o zamianie mieszkania na większe.

W dniu 24 marca 2004r. pozwana uzyskała zgodę na zamianę przysługującego jej prawa do lokalu położonego przy ul. (...) na spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu położonego przy ul. (...) (pismo k.90, zeznania pozwanej k.98). Na jej wniosek, Burmistrz Miasta S. wyraził zgodę na spłatę przez nią zadłużenia poprzedniego najemcy lokalu przy ul. (...), w wysokości 15.000zł, na rzecz Urzędu Miejskiego w S. i Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w S. (kopia pisma k.89,212, zeznania pozwanej k.98).

W dniu 20 kwietnia 2004r. pozwana zawarła umowę najmu lokalu mieszkalnego położonego przy ul. (...) (kopia umowy k.109-110). W dniu 26 kwietnia 2004r. zawarła umowę na dostarczenie energii elektrycznej do lokalu (kopia umowy k.213-213v)

W dniu 19 kwietnia 2004r. pozwana wpłaciła kwotę 15.000zł w kasie Urzędu Miejskiego w S. tytułem spłaty zaległości czynszowej związanej z najmem lokalu przy ul. (...) (kopia wpłaty k.264). Środki na spłatę zadłużenia pozwana miała z dochodów z prowadzonej z powodem działalności gospodarczej (zeznania pozwanej k.98). W dniu 7 maja 2004r.

Urząd Miejski w S. przekazał część wpłaty w wysokości 10.596,17zł na rzecz Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w S. tytułem spłaty zaległości związanej z najmem lokalu przy ul. (...) (pismo k.91, polecenie przelewu k.211).

W dniu 5 maja 2004r. pozwana zameldowała się na pobyt stały w lokalu przy ul. (...) (kopia potwierdzenia k.264).

W dniu 6 maja 2004r. powód został zameldowany na pobyt stały w lokalu przy ul. (...) (poświadczenie k.22).

W dniu 15.04.2004r. powód zawarł umowę z W. M. na wykonanie robót budowlanych w lokalu przy ul. (...) w postaci: wykonania gładzi gipsowych w dwóch pokojach, malowania, ułożenia paneli podłogowych wraz z wykończeniem, zburzenia szafy wnękowej w przedpokoju oraz wywieżenia gruzu, budowy szafy w przedpokoju, przeróbki instalacji elektrycznej, ułożenia boazerii w przedpokoju wraz z lakierowaniem, montażu sufitu podwieszanego w przedpokoju z montażem świateł (halogenów), montażu mebli kuchennych. Wartość prac strony umowy określiły na 30.000zł + 7% Vat (umowa k.93). Prace remontowe trwały od początku kwietnia 2004r. przez okres ok. 2 miesięcy. Część prac wykonał podwykonawca (zeznania powoda k.154v, zeznania świadka W. M. k.158,159, częściowo zeznania świadków: M. A. k.265v-266, J. R. k.266-266v). Po wykonaniu prac W. M. wystawił powodowi fakturę Vat nr (...) na kwotę 32.100zł (faktura k.94, zeznania świadka W. M. k.158). Powód kwotę tą zapłacił w ratach. Ponadto, w ramach premii powód przekazał wykonawcy rowerek dziecięcy, rolki i deskorolkę (zeznania powoda k.154v, zeznania świadka W. M. k.158). W. M. prowadził działalność gospodarczą w zakresie robót ogólnobudowlanych od dnia 1 grudnia 1999r. (zaświadczenia k.285,286). Przy czym, w 2004r. nie był już zarejestrowany jako prowadzący działalność gospodarczą i nie składał deklaracji Vat-7. (pismo US k.192). Ponadto, A. F. położył na ścianie balkonu część glazury i fugę. Wynagrodzenie wręczył mu powód (zeznania powoda k.154v, zeznania świadka A. F. (1) k.157-157v).

Po około 4 latach został wykonany kolejny remont lokalu. Wówczas A. W. usunął część tynku ze ścian, wykonał prace osuszające i położył nowy tynk. Wstawił nowe drzwi wejściowe. Wymienił kilka płytek w łazience i zamontował nową kabinę prysznicową. Otrzymał zapłatę od powoda (zeznania powoda k.155, zeznania świadka A. W. k.160-160v).

Nakłady remontowe dokonywane w okresie od kwietnia 2004r. do czerwca 2009r. w lokalu przy ul. (...) mają wartość 14.484,44zł netto; 13.030,06zł brutto (opinie biegłego H. B. k.303-347, 428).

W dniu 17 maja 2004. pozwana kupiła meble o wartości 199zł (kopia faktury k.236), w dniu 21 maja 2004r. o wartości 89zł (kopia faktury k.237), a w dniu 5 czerwca 2004r. o wartości 38zł (kopia faktury k.238).

W dniu 3 listopada 2004r. powód zawarł z (...) S.A. w W. umowę o prowadzenie wkładu terminowego sezonowego w wysokości 10.000zł na okres 3 miesięczny (kopia umowy k.127-127v, 217).

W dniu 21 lipca 2005. powód zawarł z Bankiem (...) S.A. umowę rachunku oszczędnościowego z lokatą w kwocie 10.000zł do dnia 21 sierpnia 2006r. (kopia pisma k.216).

W dniu 9 grudnia 2005r. pozwana R. S. nabyła prawo odrębnej własności lokalu położonego przy ul. (...) wraz z przynależnym do niego udziałem w gruncie i częściach wspólnych nieruchomości - o wartości szacunkowej 77.460zł; po uwzględnieniu bonifikaty; za kwotę 3.873zł; wraz z prawem użytkowania wieczystego udziału w gruncie (kopia aktu notarialnego k.58-60; odpis z KW nr (...) k.65-70; operat szacunkowy k.190). Środki na zakup pozwana miała z dochodów z prowadzonej działalności gospodarczej (zeznania pozwanej k.98).

Od 2005r. pozwana z tytułu pracy i działalności w Zarządzie Wspólnoty Mieszkaniowej „(...) (...)” w S. otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 183-188zł netto miesięcznie (zaświadczenie k.169, historia rachunku k.180-180v).

W dniu 8.07.2006. powód otrzymał odszkodowanie z (...) S.A. w kwocie 22.001,11zł (historia rachunku k.15).

W dniu 25 listopada 2006r. pozwana kupiła, w systemie ratalnym, telewizor Panasonic za kwotę 3.999zł (kopia rachunku k.228-229).

Pozwana była upoważniona do dokonywania wypłat z rachunku bankowego powoda w (...) Bank S.A w oddziale S.. Z tego tytułu w dniu 23.04.2007r. dokonała wypłaty kwot 13.000zł (historia rachunku k.6). Natomiast w dniu 17.10.2007r. dokonała wpłaty w wysokości 10.433,92zł (historia rachunku k.7). W dniu 9.01.2008r. wypłaciła kwotę 10.279zł (historia rachunku k.8,9v).

W dniu 21 września 2007r. powód zakupił okno PCV raz z usługą jego montażu za kwotę 1.648zł (kopia faktury k.319).

W dniu 23 września 2007r. pozwana uściła kupiła meble – zestaw POP (wersalkę i dwa fotele) za kwotę 2.890zł (kopia zamówienia k.221-222)

W dniu 29.11.2007r. powód otrzymał odszkodowanie w wysokości 1.850,70zł z (...) Asekuracja TU (historia rachunku k.7).

W dniu 5 marca 2008r. pozwana kupiła meble DORS i wersalkę za kwotę 2.046zł (kopie dowodów wpłat k. 225-227).

W dniu 29 września 2008r. pozwana kupiła pralkę Ariston za kwotę 2.199zł (kopia zamówienia k.234, 235).

W dniu 3 października 2008r. pozwana kupiła pralko-suszarkę Ariston za kwotę 2.199zł (kopia zamówienia k.126).

W dniu 4 maja 2009r. J. S.i R. S.sprzedali przysługujące im udziały po 1/2 części (zeznania powoda k.155) w samochodzie osobowym marki T. (...)nr rej. (...)na rzecz F. D.za łączną kwotę 24.800zł. Umowa została zawarta w sklepie prowadzonym przez strony (umowa k.150, zeznania świadka F. D.k.156-156v). Środki pochodzące ze sprzedaży samochodu pobrała w całości pozwana (zeznania powoda k.155, zeznania świadka F. D.k.156v). Na tym tle doszło pomiędzy stronami do kłótni (zeznania powoda k.155, zeznania świadka J. R.k.266v).

W dniu 30 czerwca 2009r. wartość towaru zgromadzonego w sklepie (...), prowadzonym w ramach działalności gospodarczej powoda, wynosiła 45.682,13zł (kopia spisu z natury k.360).

W lipcu 2009r. strony rozstały się (niesporne).

Na przełomie sierpnia i września 2009r. H. G. i A. K. były przypadkowymi świadkami rozmowy pozwanej ze znajomą prowadzonej w restauracji (zeznania świadków H. G. k.157v, A. K. k.157v-158).

W dniu 21 października 2009r. Urząd Miasta w S.wszczęł, z wniosku pozwanej, postępowanie w sprawie wymeldowania z pobytu stałego J. S.z lokalu położonego przy ul. (...)zawiadomienie k.17). Powód samodzielnie wymeldował się z lokalu z dniem 30.10.2009r. (poświadczenie k.22,23,92; decyzja k.61).

W dniu 15.04.2010r. Wspólnota Mieszkaniowa W. 70a zawarła umowę o wykonanie prac polegających na wymianie poziomu wody i pionów łazienkowych m.in. w lokalu pozwanej (kopia oferty k.239, kopia umowy k.240-242, harmonogram wymiany k.243).

Powód otrzymuje rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w wysokości ok. 928,02zł brutto (decyzja k.18, zaświadczenie k.368). Spłaca kredyt zaciągnięty na zakup lokalu mieszkalnego. Miesięczne raty spłat wynoszą 760,68zł (harmonogram spłat k.19-21). W dniu 11 października 2012r. zawiesił prowadzenie działalności gospodarczej, w zakresie sprzedaży detalicznej odzieży prowadzonej w wyspecjalizowanych sklepach (informacja k.367). Poności opłaty czynszowe w kwocie 430zł miesięcznie (wpłata k.368). W 2010r. osiągnął dochody w kwocie łącznej 17.340,05zł (zaświadczenie k.383), zaś w 2011r. w kwocie łącznej 18.860,02zł (zaświadczenie k.382).

Powód nie zamierzał domagać się od pozwanej zwrotu środków przeznaczonych na remont mieszkania, zakup mebli i sprzętu AGD, uzyskanych ze sprzedaży samochodu T. (...). Zmienił zdanie, po zakończeniu konkubinatu i wystąpieniu przez pozwaną na drogę sądową przeciwko niemu w związku ze środkami uzyskanymi przez strony ze sprzedaży samochodu marki S. (zeznania powoda k.154v,155).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dokumenty i kserokopie dokumentów. Pozostałe dokumenty lub kserokopie dokumentów nie miały istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Także oświadczenia k.14, k. 111, k.153-153v i k.290 nie stanowiły podstawy ustaleń faktycznych w sprawie; gdyż jako dokumenty prywatne stanowią jedynie dowód tego, że osoby, które je podpisały, złożyły oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.).

Zeznania świadka S. D. nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Nie miał on wiedzy o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia.

W ocenie sądu opinie biegłego H. B. (pisemna, ustna) zostały opracowane prawidłowo i rzetelnie. Biegły poczynił ustalenia na podstawie własnych obmiarów wykonanych prac. Przyjął prawidłowy stopień amortyzacji oraz wartości wykonanych prac. Jego ustalenia sąd podziela w całości.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania powoda na okoliczność tego, że całą cenę sprzedaży samochodu T. (...) pobrała pozwana. Potwierdzają to zeznania nabywcy – F. D.. To osoba obca dla stron, nie zainteresowana wynikiem postępowania, dlatego jego zeznania są obiektywne i wiarygodne. Z tego też względu, sąd nie dał wiary zeznaniom stron, co do tego, iż cena sprzedaży wynosiła ok. 30.000zł. Przeczą temu zeznania wskazanego świadka i treść umowy sprzedaży k.150. Fakt kłótni na tle rozliczenia finansowego za sprzedaż pojazdu potwierdził świadek J. R. – sąsiad.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków H. G. i A. K. na okoliczność przebiegu rozmowy pozwanej ze znajomą w restauracji. W tym zakresie relacje świadków są odmienne w istotnych kwestiach. Wobec tych sprzeczności nie można jednoznacznie ustalić tego, co i czy pozwana mówiła o rozliczeniach finansowych z powodem.

Sąd dał wiarę pozwanej na okoliczność tego, że angażowała się czynnie w działalność gospodarczą prowadzoną przez powoda. Świadek K. P. potwierdził, że widywał pozwaną sprzedającą towar w sklepie. Natomiast E. P. widziała czynności związane z liczeniem gotówki zgromadzonej w kasie. Dlatego należy też dać wiarę, w tym zakresie, zeznaniom córki pozwanej A. S., która jako dziecko często bywała w sklepie powoda i miała możliwość osobiście zaobserwować stopień zaangażowania matki w prowadzenia sklepu. W tym zakresie sąd nie dał wiary zeznaniom świadka A. K.. Z jej relacji wynika bowiem, że bywała w sklepie powoda rzadko i przez krótki okres czasu. Wyklucza to możliwość całościowej oceny charakteru pracy pozwanej. Ponadto, podstawą ustaleń sądu w tej kwestii nie mogą być też zeznania świadka M. L. – córki powoda. Z jej zeznań wynika, iż jest negatywnie nastawiona do pozwanej. Ponadto, iż jedynie przez kilka dni była w sklepie ojca. Nie miała ona też żadnej wiedzy w kwestii relacji finansowych łączących strony, a swoje twierdzenia, w tym zakresie, opierała jedynie na domysłach. Z tego względu sąd nie dał wiary powodowi, co do tego, iż to jedynie on prowadził działalność gospodarczą za własne środki.

Sąd dał wiarę zeznaniom powoda na okoliczność zakresu prac remontowych wykonanych w mieszkaniu pozwanej. Potwierdzają to zeznania świadka W. M. oraz dokumenty w postaci faktury k.94 i umowy k.93. W. M. jest osobą obcą dla stron, nie zainteresowaną wynikiem postępowania, dlatego jego zeznania są wiarygodne i obiektywne. Natomiast fakt wymiany drzwi, remontu łazienki i wymiany części tynków potwierdził świadek A. W.. Także świadek M. A. – sąsiadka potwierdziła, iż był przeprowadzany remont lokalu, w tym: malowanie ścian, założenie paneli, wymiana okien i drzwi, wyburzenie podjazdu. W tym zakresie zeznanie świadka, co do tego, iż nie był to generalny remont, to jedynie subiektywna ocena. Ponadto, uzasadniony jest brak wiedzy świadka, co do szczegółowego zakresu prac remontowych, skoro bywała ona w mieszkaniu pozwanej jedynie kilka razy i nie obserwowała toku prac remontowych. Świadek J. R. – sąsiad potwierdził, z własnych obserwacji, iż remonty objął: ułożenie paneli, glazury, wymianę drzwi, wykonanie wyposażenia kuchni, usunięcie podjazdu, położenie gipsu. Także córka pozwanej A. S. potwierdziła, iż w mieszkaniu wykonano: układanie paneli, malowanie, usunięcie podjazdu, wymianę okna i drzwi.

Sąd dał wiarę pozwanej, co do tego, że dokonała spłaty zadłużenia w związku z zamianą lokali. Potwierdza do dowód wpłaty. Ponadto, iż posiadała na to środki z dochodów z sprawdzonej działalności. W tym zakresie nie można oprzeć się na zeznaniach świadka J. R., gdyż swoją wiedzę czerpał on jedynie z relacji powoda. Należy też uznać, iż zeznania powoda są niewiarygodne.

Sąd zważył, co następuje:

Wobec cofnięcia powództwa w zakresie kwoty 27.072,13zł oraz zgody pozwanej na tą czynność; w tym przedmiocie Sąd postępowanie umorzył; na mocy art. 203 § 1 k.p.c. w zw. z art. 355 § 1 k.p.c.; o czym orzeczono w pkt.1.

Powód podtrzymał powództwo o zasądzenie kwoty 100.176,16zł, w tym:

- a) 15.000zł (10.596,17zł + 4.403,83zł) tytułem spłaty zadłużenia obciążającego pozwaną w związku z nabyciem prawa do lokalu przy ul. (...);
- b) 3.126,16zł tytułem nabycia przez pozwaną odrębnej własności powyższego lokalu;
- c) 41.300zł (35.000zł + 1.200zł + 2.000zł + 3.100zł) tytułem nakładów na remont lokalu pozwanej;
- d) 15.750zł tytułem połowy ceny sprzedaży samochodu marki T. (...) nr rej. (...), dokonanej w maju 2009r., na rzecz F. D.;
- e) 25.000zł za zakup sprzętu użytku domowego (pismo k.80-82v).

W sprawie niesporne było to, że strony pozostawały w długoletnim nieformalnym związku – konkubinacie. W jego trakcie pozwana nabyła najpierw spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu położonego przy ul. (...), a następnie jego odrębną własność.

Spór dotyczył tego, czyje środki i w jakiej wysokości zostały wykorzystane na spłatę zadłużenia obciążającego lokal w wysokości łącznej 15.000zł oraz na nabycie odrębnej własności lokalu w wysokości 3.126,16zł. Ponadto, z czyich środków i w jakiej wysokości dokonano nakładów na wskazane mieszkanie w związku z pracami remontowymi oraz jaki był zakres prac remontowych. Strony spierały się także w kwestii tego, kto otrzymał zapłatę za samochód marki T. (...) oraz czyje środki i w jakiej wysokości zostały poniesione na zakup mebli i sprzętu użytku domowego.

W sprawie niesporne jest to, iż w trakcie konkubinatu głównym źródłem utrzymania stron były dochody uzyskiwane z działalności gospodarczej zarejestrowanej przez powoda. W ocenie sądu, to z dochodów uzyskiwanych z tej działalności strony miały środki na spłatę zadłużenia obciążającego lokal przy ul. (...), nabycie jego odrębnej własności, poczynione nakłady remontowe, zakup mebli, sprzętu użytku domowego, samochodu T. (...). Pozwana nie miała innych źródeł dochodu, zaś środki pochodzące ze zlikwidowanych księżeczek mieszkaniowych i alimentów oraz dodatkowych świadczeń rodzinnych i pielęgnacyjnych nie umożliwiały pozwanej dokonania oszczędności pozwalających na realizację wskazanych inwestycji i nakładów. Również renta powoda i jego majątek osobisty - pochodzący ze sprzedaży mieszkania, nie mogły stanowić źródła wskazanych wydatków.

W ocenie Sądu należy uznać, iż dochody te zostały w równym stopniu wypracowane przez strony. Bez znaczenia w tym zakresie jest fakt, iż działalność była oficjalnie zarejestrowana jedynie na powoda. Bez wątplenia także pozwana przyczyniała się do prowadzenia sklepu. Miała w tym zakresie odpowiednie doświadczenia zawodowe. Własną pracą wniosła wkład w prowadzenie działalności. Dowodzi tego także to, iż strony wspólnie wydatkowały uzyskiwane dochody. Pozwana była upoważniona przez powoda do wypłaty środków wpływających na jego rachunek bankowy. Z takiej możliwości korzystała. Nie można więc środków przekazywanych jej przez powoda traktować jako wynagrodzenia za pracę, czy też jako darowiznę. W zakresie sposobu wydatkowania uzyskiwanych dochodów nie było konfliktów między stronami w trakcie trwania konkubinatu. Dopiero rozpad związku i wystąpienie przez pozwaną z roszczeniami finansowymi wobec powoda wywołały spór między stronami w kwestii rozliczeń finansowych.

Należy więc uznać, iż doszło do zakupu przez strony na współwłasność ruchomości w postaci: mebli, sprzętu użytku domowego oraz samochodu T. (...). Ponadto, iż powód poniósł nakłady ze swojego majątku osobistego na majątek osobisty pozwanej w postaci wydatków na spłatę zobowiązań obciążających lokal przy ul. (...), ustanowienie jego odrębnej własności, przeprowadzenie remontu.

Wprawdzie Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 30.01.1986r. III CZP 79/85 wskazał, iż nakłady konkubentów czynione wspólnie w czasie trwania konkubinatu na majątek jednego z nich powinny być rozliczone według przepisów o zniesieniu współwłasności; tym niemniej, w ocenie sądu, w niniejszej sprawie sytuację taką należy rozpatrywać przy zastosowaniu konstrukcji bezpodstawnego wzbogacenia. Przemawia za tym stan faktyczny sprawy. Mianowicie to, iż prawo do lokalu przy ul. (...) przysługiwało jedynie pozwanej. Nakłady dokonywane na jego remont, spłatę obciążających zobowiązań i ustanowienie prawa odrębnej własności były więc nakładami na majątek osobisty pozwanej.

Tym niemniej przepisy o zniesieniu współwłasności mają zastosowanie do wspólnie nabytych przez strony ruchomości. W tym zakresie doszło do nabycia przez konkubentów współwłasności na zasadach ogólnych, w częściach ułamkowych (art. 195 k.c.). W sprawie nie doszło do zakwestionowania przez strony domniemania równych udziałów, wynikającego z art. 197 k.c. W tej sytuacji do zniesienia współwłasności mają bezpośrednie zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego o współwłasności.

Strony nabyły na współwłasność po 1/2 części każde z nich ruchomości w postaci mebli i sprzętu użytku domowego. Tym niemniej powód nie wykazał jaką wartość mają te składniki. W tym zakresie ciężar dowodu spoczywał na powodzie. Pozwana zakwestionowała bowiem wartości podane przez powoda, domagając się oddalenia powództwa. Powoływany przez powoda przepis art. 322 k.p.c. nie ma w tej kwestii zastosowania. Ustalenie wartości wskazanych ruchomości mogło nastąpić przy wykorzystaniu dowodu z opinii biegłego. Sąd nie dysponuje bowiem wiadomościami specjalnymi umożliwiającymi dokonanie odpowiedniej wyceny. Nie można też przyjąć jako miarodajnej ceny nabycia, z uwagi na: upływ kilku lat od chwili zakupu oraz stopień zużycia przedmiotów. Należy więc uznać, iż wartość mebli oraz sprzętu użytku domowego jest równa zero. Dlatego, żądanie spłaty, poprzez zasądzenie kwoty 25.000zł należało oddalić.

Należy natomiast uwzględnić w części żądanie powoda dotyczące zwrotu połowy ceny sprzedaży samochodu T. (...). Bez wątpienia strony dokonały sprzedaży tego składnika. Jednakże pozwana nie przekazała powodowi połowy uzyskanych ze sprzedaży środków, tj. kwoty 12.400zł (1/2 x 24.800zł). W tym zakresie powództwo należało uwzględnić. Przy czym, strony zawyżyły wysokość ceny sprzedaży. Z zeznań nabywcy i z umowy sprzedaży wynika, iż pojazd miał wartość 24.800zł i taką należność uścił nabywca. Z tego tytułu pozwana winna więc zwrócić powodowi kwotę 12.400zł; w pozostałym zakresie żądanie powoda należy oddalić.

Rozpatrując kwestię nakładów poczynionych przez powoda na majątek osobisty pozwanej należy wskazać, iż roszczenia z tego tytułu są usprawiedliwione, co do zasady.

Jak wspomniano wyżej w tym zakresie należy dokonać rozliczeń kierując się konstrukcją bezpodstawnego wzbogacenia (art. 405 k.c.).

Zgodnie art. 405 k.c. przesłankami powstania roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia są:

- wzbogacenie jednego podmiotu;
- zubożenie drugiego podmiotu;
- związek pomiędzy wzbogaceniem a zubożeniem;
- brak podstawy prawnej dla wzbogacenia (bezpodstawność wzbogacenia).

Na skutek przekazania przez powoda środków finansowych na spłatę zadłużenia obciążającego lokal pozwanej, jego przekształcenie i remont doszło do wzbogacenia się pozwanej, kosztem majątku osobistego powoda. Bez podstawy prawnej pozwana uzyskała środki finansowe umożliwiające jej zmniejszenie własnych zobowiązań oraz na podniesienie wartości mieszkania. Spełnione zostały więc wszystkie przesłanki z art. 405 k.c.

Określając wartość bezpodstawnego wzbogacenia należy kierować się wskazaniem wypracowanym przez orzecznictwo, m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26.10.2012r. I ACa 470/12, LEX nr 12335964, w którym wskazano, że wartość bezpodstawnego wzbogacenia jest ograniczona dwiema wielkościami, a mianowicie wartością tego, co bez podstawy prawnej ubyło z majątku zubożonego i wartością tego, co bez podstawy prawnej powiększyło majątek wzbogaconego. W wypadku nierówności tych wartości niższa kwota określa wartość bezpodstawnego wzbogacenia. Roszczenie z bezpodstawnego wzbogacenia tym właśnie różni się od roszczenia odszkodowawczego, gdzie istotna jest wielkość uszczerbku poszkodowanego, bez względu na to, czy sprawca szkody odniósł jakkolwiek korzyść.

Kierując się tymi zasadami należy wskazać, iż wartość nakładu w postaci: spłaty zobowiązań związanych z uzyskaniem prawa do lokalu i środków na przekształcenie tego prawa w odrębną własność należy określić według wartości nominalnych. Wynosi on więc $\frac{1}{2}$ część x (10.596,17zł + 4.403,83zł + 3.126,16zł), czyli 9.063,08zł. Natomiast wartość nakładów remontowych sąd ustalił poprzez określenie wartości o jaką zwiększyła się wysokość majątku pozwanej – lokalu, w chwili rozpadu konkubinatu. Zgodnie z opinią biegłego H. B. łączne nakłady remontowe miały wówczas wartość 13.030,06zł. Z tego, powód poniósł nakład w wysokości 6.515,03zł (tj. $\frac{1}{2}$ x 13.030,06zł). Łącznie pozwana bezpodstawnie wzbogaciła się o kwotę 15.578,11zł (tj. 9.063,08zł + 6.515,03zł). W tym zakresie roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie. W pozostałym zakresie należało żądanie powoda oddalić.

Łącznie należało zasądzić od pozwanej tytułem dochodzonych przez powoda roszczeń kwotę 27.978,11zł (12.400+15.578,11zł) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 grudnia 2011r. (data doręczenia pozwu k.55) do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie powództwo oddalając.

Sąd przyznał, na wniosek świadka A. S., tytułem zwrotu kosztów dojazdu na rozprawę w dniu 2.10.2013r., kwotę 30zł. Z notatki urzędowej z dnia 10.10.2013r. wynika bowiem, iż koszt biletu autobusowego z S., gdzie zamieszkuje świadek, do P. wynosi od 16zł do 20zł. Świadek domagając się zwrotu kwoty 30zł, nie przekroczył niezbędnych i uzasadnionych wydatków związanych z kosztami przejazdu. O czym orzeczono w pkt. 4 na mocy art. 277 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na mocy art. 100 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c.; wobec jedynie częściowego uwzględnienia żądań koszty stosunkowo rozdzielając i w części nie obciążając stron kosztami sądowymi z w uwagi na niskie dochody.

Pozwana przegrała proces w 22% (tj. 127.248zł x 22%; gdyż w części, w której powód cofnął pozew należy traktować go jako przegrywającego sprawę). Należało więc obciążyć ją - w takim stosunku – kosztami procesu; w tym zasądzając:

- na rzecz powoda kwotę 1.299,10zł (tj. 22% x 5.905zł; w tym: 100zł – opłata od pozwu, 188zł – zaliczka na poczet wydatków związanych ze stawiennictwem świadków k.102, 1000zł – zaliczka na wydatki związane z opinią biegłego k.201, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17zł; koszt zastępstwa procesowego powoda w wysokości 3.600zł - stawka minimalna w sprawach cywilnych wynikająca z § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz.U. Nr 163, poz. 1348, ze zm.; 1000zł – tytułem wynagrodzenia biegłego);

-na rzecz Skarbu Państwa kwotę 366zł tytułem zwrotu wydatków (tj. 22% x 1.662,42zł; w tym: 1.504,54zł + 127,88zł – wynagrodzenie biegłego k.350, 431; 30zł – wydatki związane ze stawiennictwem świadka).

Sąd nakazał pobrać z roszczenia zasądzonego na rzecz powoda kwotę 1.000zł tytułem zwrotu wydatków związanych z opinią biegłego - zgodnie z rozstrzygnięciem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 31 stycznia 2013r. (k.410-411).

Postanowieniem z dnia 7.03.2012r. Sąd, na mocy art. 207 § 3 k.p.c., określił pełnomocnikowi powoda termin 7 dni na powołanie wszystkich twierdzeń, zarzutów i wniosków dowodowych pod rygorem ich pominięcia – licząc od dnia doręczenia pisemnego stanowiska pozwanej (pkt. 5 k.99). Z tego względu, sąd oddalił wniosek powoda o przesłuchanie

świadka U. K. (protokół k.160v) oraz o zwrócenie się do Urzędu Miasta S. o wskazane informacje (protokół k.296), na mocy art. 207 § 3 k.p.c.

Sąd oddalił wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu pisma ręcznego oraz nie uwzględnić wniosku o określenie terminu na złożenie wniosku dowodowego w zakresie zeznań świadka na okoliczność wcześniejszej pracy świadka z powodem oraz oszustw finansowych i problemów powoda; jako niemających istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy; przy czym w zakresie dowodu z opinii biegłego z powodu niewiarygodności zastrzeżeń; na mocy art. 227k.p.c. (protokół k.438).